

Avdelningen för verksamhetsutveckling och stöd
Säkerhetsenheten
Markus Adlov
markus.adlov@energimyndigheten.se

Justitiedepartementet

Informationsklass: K1

Yttrande angående betänkandet Säkerhetsskyddslagen – ytterligare kompletteringar (SOU 2025:42)

Sammanfattning

Energimyndigheten har granskat utredningens förslag med särskilt fokus på frågorna som rör myndighetens roll vid beslut om tvångsåtgärder, registerkontrollens omfattning, anmälningspliktens tillämpning samt behovet av interna anpassningar. Bedömningen är att utredningen i huvudsak innehåller avvägda och ändamålsenliga förslag som stärker skyddet för Sveriges säkerhet.

Energimyndighetens bedömning och synpunkter

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak utredningens förslag. Vi ser positivt på ambitionen att stärka säkerhetsskyddet, särskilt genom en utvidgad registerkontroll och tydligare sanktionsmöjligheter. Samtidigt lämnas ett antal synpunkter som bör beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Energimyndigheten stödjer utredningens ambition att skärpa sanktionsmöjligheterna inom säkerhetsskyddet. Samtidigt vill myndigheten understryka att vissa föreslagna åtgärder, såsom sanktioner vid underlåten anmälan och intermistiska förelägganden, bör ses över för att säkerställa proportionalitet, rättssäkerhet och en ändamålsenlig tillsynsroll.

Dessa redovisas nedan per kapitel:

Kapitel 3 - registerkontroll

Myndigheten ser positivt på utredningens förslag om att utvidga möjligheterna till registerkontroll, men understryker vikten av att integritetsskyddet säkerställs, inte minst för medkontrollerade individer som inte lämnar samtycke.

Kapitel 4 – Anmälningsplikt

Energimyndigheten tillstyrker förslaget om att införa en anmälningsplikt för vissa förfaranden enligt 4 kap. 1 §. Myndigheten bedömer dock att skyldigheten att anmäla redan ingångna avtal före december 2021 kan medföra en betydande

administrativ belastning för tillsynsmyndigheterna. Förslaget innebär att myndigheten kan behöva förelägga verksamhetsutövare att ingå säkerhetsskyddsavtal eller inkomma med särskild säkerhetsskyddsbedömning och lämplighetsprövning. Ett alternativ till anmälan gällande redan ingångna avtal bör därför övervägas.

Vidare ifrågasätter myndigheten om anmälningsplikten är av sådan betydelse att sanktioner vid underlåtelse är motiverade. Myndigheten ser även en risk att förfaranden på BH/D-nivå undgår tillsyn, vilket bör hanteras i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Kapitel 6 – Tvångsåtgärder

Avseende 6 kap. 7 §, är det oklart vilken faktisk tidsvinst intermistiska förelägganden innebär, då tillsynsmyndigheter redan idag kan agera med kort svarstid. Gällande 6 kap. 8 §, ser myndigheten en risk att tillsynens karaktär förändras till en mer polisiär roll, vilket kan påverka relationen till tillsynsobjekten negativt. Tillsynsmyndigheter har redan möjlighet att begära handräckning från Kronofogden enligt gällande lagstiftning.

Samordningsmyndigheterna bedöms ha större behov och förutsättningar att hantera sådana åtgärder. Samtidigt ser myndigheten ett positivt signalvärde i att tvångsåtgärder införs, vilket markerar allvaret i säkerhetsskyddsfrågorna.

Övrigt

Energimyndigheten föreslår att ett nationellt klareringssystem övervägs, i syfte att minska den administrativa bördan och underlätta samverkan mellan aktörer inom säkerhetsskyddsområdet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit stf chefsjuristen Rebecka Thuresson, tf avdelningschef Helene Axelsson, tf enhetschef Nadja Skog. Föredragande har varit handläggaren Markus Adlöv.

Caroline Asserup

Markus Adlöv